№ 245 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. פרייז 20 גראשען Lodzer Tageblat

לאָדזער טאָגעבלאַט

21-טער יאָהרגאַנג | 22 października 1928 r. | מאנטאָג, ח׳ מרחשון תרפ״ט | רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיטריקאווסקע 18, טעלעפאָנען: פון רעדאקציע 57, פון אדמיניסטראציע 47

געענדיגט דער טעקסטיל-שטרייק

טעקסטיל-ארבייטער שוין צוגעטרעטן צו דער ארבייט

היינט ווערט אונטערגעשריבען דער אפמאך צווישען די פאבריקאנטען און ארבייטער

שבת שפּעט אוונד און פאַרנעכטן אַ דעציזיווערנדע זיגנג פון דער הויפּט־שטרייק־קאָמיסיע, אויף וועלכער עס אין אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס וועגן ווייטערדיגן גורל פון שטרייק.

די דעפּאַטעס זענען געווען זעהר היימע

פיל רעדנער האָבען זיך אַרויסגעזאָגט פאַר ווייטער פיהרען דעם טעקסטיל־שטרייק ביז דעם ענדגילטיגען נצחון פון די ארבייטער. די דאָזיגע רעדנער האָבען אָנגעוויזען, אַז אין אויסמיינען מאָמענט, אין די קאָניונקטור מעהר נינס־טוג פאַר די שטרייקענדע, ווייל די פאַבריקאַנטען הויבען אָן צו פיהלען אַ מאַנגעל אין סחורות און דערביי וועלען זיי מוזען נאָכגעבען די פאָדערונגען פון די ארבייטער.

די מעהרהייט רעדנער האָבען אָבער אָנגעוויזען, אַז צוליב דעם לאַנגדויערנדן שטרייק זענען שוין די ארבייטער אונגאַנצען ארשעפּט. דער שטרייק זיי דערביי לעקעניכט געבראַכט אין מעהר דאַרף אונטערשריבען אַן אָפּמאַך מיט די פאַבריקאַנטען אויף די יסודות, וואָס עס זענען ארומגערעדט געוואָרען אויף דער קאָנפערענץ בײַם ארבייטס־מיניסטער אין וואַרשע. די ארבייטער דאַרפען איצט צוריק צוטרעטען צו דער ארבייט און

צוגרייטונגען אַ באַרען פאַר אַ נייער אַקציע

אַלדאָ זאָל ענדליך אויסקעמפען בעסער לעבענס־בעדינגונגען פאַר דער ארבייטערשאַפט.

בײַ דער אָפּשטימונג האָט זיך אויפגעהויבען אַ געוואַלדיגער טומעל אַזוי אַז מ׳האָט נישט געקאָנט הערען עס איז פאַר איינער פיהרען דעם שטרייק און ווער עס איז פאַר דער ליקווידאַציע. עס זיין דעריבער אָנגענומען געוואָרען אַ בעשליס פון אַ געהיימער אָפּשטימונג.

מיט 23 שטימען גיגען 13

אין אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס צו ליקווידירן דעם שטרייק. דעם רעזולטאַט פון דער אָפּשטימונג און בעשלאָסען געוואָרען איבערצושיקען צו דער דעלעגאַציע פון אויספיהר־קאָמיטעט.

געקומען מיטאָג האָט דער אויספיהר־קאָמיטעט פון דער קרייז־קאָמיסיע פון די פראָפ. פערענען אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג, אויף וועלכער עס זיין בעטראַכט געוואָרען דער בעשלוס פון דער הויפּט־שטרייק־קאָמיסיע.

נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע אין בעשלאָסען געוואָרען צו אַקצעפּטירען דעם בעשלוס פון דער שטרייק־קאָמיסיע און

אונטערשרייבען אַן אָפּמאַך

מיט די אינדוסטריעלער אויף פאָלגענדע יסודות:

די גרונד־שכירות פון די ארבייטער ווערט געהעכערט אויף 5 פּראָצ., די ארבייטער, וואָס ארבייטען אויף 4 שטוהל בעקומען אַ צושלאָג פון 35 פּראָצענט צו דער סטאַווקע; די פאַבריקאַנטען פערפליכטען זיך צו אָנערקענען די פאַבריקס־דעלעגאַציע. אויב אַן ארבייטער ווערט אָפּגעשטעלט אין דער אַרבייט צוליב דער שולד פון פאַבריקאַנט, דאַרף ער בעקומען אַ מיטלווייזע גראַטיפיקאַציע; די ארבייטער בעקומען אַ הלואה אין דער הויך פון אַ וואָך שכירות וועלכע וועט ערשט צוריקגעצאָהלט ווערען אין פעברואַר. דער אָפּמאַך ווערט אָפּגעשלאָסען אויף 3 חדשים.

דער בעשלוס פון אויספיהר־קאָמיטעט איז גענעהמיגט געוואָרען אין אַ אַלגעמיינער פאַרזאַמלונג פון די טעקסטיל־ארבייטער אין אַ גרויסער מאַיאָריטעט.

דער לאַנגער 3־וואָכענדיגער שטרייק פון די טעקסטיל־ארבייטער האָט זיך אַלזאָ פערענדיגט.

הייגט זאָל אונטערגעשריבען ווערען דער אָפּמאַך אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע.

מאמוניקאַט פון טעקסטיל־ארבייטער פעראיין וועגען דער ליקווידאַציע פון שטרייק.

(נ) די הויפּט־פערוואַלטונג פון אַלגעמיינעם טעקסטיל־פעראיין אין לאָדז, האָט געלעזען אויגנד פון אַנדערגעשיקט אַ קאָמוניקאַט, אין וועלכען עס ווערט געזאָגט פאָלגענדעס:

אויפ׳ן גרונד פון לעצטען בעשלוס פון דעם שטרייק־קאָמיטעט דאַרף גע־שטרעבט ווערען צו שליסען אַ קאָלעק־טיוען אָפּמאַך מיט די טעקסטיל־אינ־דוסטריעלער; נעמענדיג אין אַכט, אַז עס איז נישט מעגליך ווייטער צו פיהרען דעם שטרייק, ווייל עס זענען נישט קיין מיטלען אויסציהאַלטען די שטרייקענדע ארבייטער; און דער אַלגעמיינער שטרייק האָט זיך אייגענגעבען ספּעציעל צוליב דעם, וואָס די טראַוויי־אָנגע־שטעלטע זענען פריהצייטיג צוריקגעטרעטען צו דער ארבייט — דאַרפען גערו־פען ווערען די ארבייטער מאָנטאָג, דעם 22. ד. ח. צוצוטרעטען צו דער ארבייט.

זעלבסטמארד פון אַ לאָדזער יודי־שען גימנאזיאַל־דירעקטאָר

(§) אין די היגע לערער־קרייזען האָט געכאַפּען שפּעט אין אָוונד געמאַכט אַ דערשריקענדען אייגנדרוק דער זעלבסט־מאָרד פון דעם לאָדזער פעדאַגאָג ה׳ טאָרן, וועלכער האָט לעצטענס פערנומען דעם אַמט פון דירעקטאָר אין גימנאזיום פון מאַדאַם וואָלזאַכן פּאַמאַרסקע 18.

דער יאָר איז געווען אַ שווערער יאָר פאַר לאָדזער יודישע גימנאזיען. אַלע דאָזיגע גימנאזיען זענען אונטער דער אויפזיכט פון דער שולקאָמיסיע, אין וועלכע עס זיצען אַלע פאָרנעמע לאָדזער יודישע פּאָליטיקער. דער גרויסער אַנטייל פון דאָזיגע גימנאזיען זענען אונטער דער אויפזיכט פון דער אָרטאָדאָקסישער קאָנפעסיאָנעלער אָרגאַניזאַציע „אגודת ישראל״. אין אַלע דאָזיגע גימנאזיען לערנען אַלע לעהרער אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין שטיטל אויף דרעק נאַהטקע.

דיר. טאָרן האָט זיך נעכטן אָוונד איבערגעגעבען די אָדערן פון ביידע הענד מיט׳ן צוהעק צו בענקען זעלבסט־מאָרד. די אַרויסגערופענע פּאָליציי האָט איהם אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף דרעק נאַהטקע.

טיף בעריהרט צוליב׳ן פריהצייטיגען און אונערוואַרטעטען טויט פון אונזער זעהר געשעצטען און אונפערגעסליכען שעף

נ״ע **משה חיים גורין**

דריקען מיר אויס דער טיף געשראָקענער און פערצווייפעלטער פאַמיליע אונזער וואַרמסטען מיטגעפיהל.

דאָס פערסאָנאַל
פון דער פירמע „מ. גורין״.

כשר **אכטונג** כשר

פאַר ריזענדע נאָך קאַטאָוויץ

ערשטקלאַסיגער יודישער רעסטאָראַן

„פיקאַדילי״

אינהאַבער ש. נאַלדפיין

מיצקעוויטשאַ 8, 1 שטאָק איבערן קאָפּ „שלעזינגער״ טעל. 24-20

כשר **בעקאַנטמאַכונג.** כשר

דערמיט האָב איך דעם כבוד מיטצוטיילען דעם געהרטען פּוביליקום, דאָס זונטאָג, דעם 21/10 1928 12 אַ זייגער מיטאָג, נאָך אַ ערשטקלאַסיגען רעסטאָראַן, האָט זיך צוריק געעפענט מיין לאַנגיעהריגער רעסטאָראַן, וועלכער געפינט זיך אויף נאָוואָמיעסקאַ 27 אונטער דער פירמאַ

„באַר כרמל״

איך עפּפעל דעם געהרטען פּוביליקום סעגליך געשמאַקע פרישיקס, מיסאָגען און אָוונד־פרוטען צו קאָנקורענץ־פרייזען. מיין בומעס איז אויך פערזאָרגט מיט ערשטקל. צופריעדען איך בעזיץ אויך אויף לאַנגער חען, בעהר, ליקער און שנאַפּעס אינגלענדישע און אויסלענדישע אויפ׳ן אָרט און צום אַרויסנעמען. סעגליך ערשטקלאַסיגע ראַדיאָ־קאָנצערטען.

מיט אַכטונג **ליפּע שיינבוים**

לאָדז, נאָוואָמיעסקאַ 27, טעל. 27-19.

די פירמע עקזיסטירט פון יאָהר 1905.

בעמערקונג: די קיך געפינט זיך אונטער דער אויפזיכט פון ערשט־קלאַסיגע מאַכלעס. מיטאָגען פון 2 זלאָטיס.

כשר **נאָוואָמיעסקאַ 27.** כשר

התראה!

אין יאָהר 1921 איז אויף דער סטאַציע סינעלניקאָוו (צווישען מעליטאָפּאָל און כאַרקאָוו) געגנב׳עט געוואָרען אַ גרויסער סאַק מיט זאַכען, מיט טלית און תפילין, חי אויך אַ כתב יד אין יודיש, אַ ספר, פאַרבייטשעט צום דרוק. דער אינהאַלט פון ספר איז אַ ויכוח איבער דער קינדער־ערציהונג פון דער אַלטער און נייער וועלט, וואָס ווערט געפיהרט צווישען צוויי יודישע גלעהרטע.

איך האָב געהערט, אַז עמיצער וויל איצט דאָס דאָזיגע ווערק דרוקען. איך ווערען דעריבער, אַז קיינער זאָל דאָס נישט טון און ערקלערען, אַז איך האָב דאָס אָריגינאַל פון דעם ווערק אין העפטראַיס. די יסודות פון דעם ויכוח זענען גענומען פון גמרא, מדרשים און ספרי מחקר.

ווער עס וויל עפּעס דערפון ווערט געבעטען מודיע צו זיין אויף פאָלגענדען אדרעס:

Rabiner Simon Kahan, Jelgawa (Mitau), Latwija
Uhdens iela № 1.

אנאַסידט
נער אין
„לאָדזער טאָגעבלאַט״

נאָך קורצע אבער שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין בליהענדען עלטער פון 28 יאָהר מיין ל. זוהן, אונזער אונפערגעסליכער ברודער, שוואָגער און אָנקעל

נ״ע **יעקב יוסף** בן־ר משה נ״י **קאַרינסקי**

די לויה קומט פאַר היינט מאָנטאָג ד. 22 אָקטאָבער 3 אַ זייגער נאָכמ. פון טהרה־הויז. וועגען וואָס עס טאָלען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

Dr. med Adam BENDER

ספּעצ. פאַר אינערליכע און האַרץ־קראַנקהייטען

Przejazd 30, Telef. 54-68.

נעמט אָן פון 5—7 נאָכמיטאָג. 5806

Dr. med. A. Gotlib

ספּעציאַל־אַרצט פאַר אַקושער און פרויען־קראַנקהייטען

Piotrkowska 26 — Telef. 77-50

נעמט אָן פון 4 ביז 7.

פריוואַטע טאַנץ־שולע

פון די נייסטע **טענץ**

דיפל, לעהרער י. ווייגטרויב

נעמט אָן אָנשרייבונגען אויף אַנצאָלונג לעקציעס ה. אויך אין קאָמפּלעטען יעדען טאָג פון 10 פריה ביז 10 אָוונד

44 קילינסקיעגא 44

2־טער הויף פאַרטער

די לעקציעס קומען פאַר אונטער דער פערזענלעכער לייטונג פון **י. ווייגטרויב**

Dr. P. Klinger

ספּעצ.־אַרצט פאַר הויט־, האָר־און געשלעכטס־קראַנקהייטען

המלא מיט קוואַרץ־לאַמפּען.

אנדזשעיא 2 טעל. 32-28.

צוריקנעקעהרט

Dr. Wołkowyski

צוריקגעקעהרט

און זיך איבערגעצויגען אויף

צענטראַלניאַנא 25

טעלעפון 26-87

ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־, וועניריש־קראַנקהייטען און מענער־שוועכע. אַלגעמיין אַרצט אַנאַליזען.

בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־שטראַהלען.

נעמט אָן פון 8—10, 12—2 און 4—8 אָוונד.

בעזונדער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. Ludwik Rapeport

P. Narutowicza 25 (רויפלעס) Tel. 44-1

ספּעציאַליסט פאַר נערען־, גלאַז־ און האַרן־קראַנקהייטען

Dr. med. J. IMICH

ספּעציאַל־אַרצט

פאַר האַלז, נאָז, אויערן און קאָפּף־קראַנקהייטען

מאַניושקי 1 Moniuszki טעל. 9-97

צוריקגעקעהרט

נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 5 ביז 7 אָוונד.

Dr. Niewiażski

האָט זיך איבערגעצויגען

אויף **אנדזשעיא 5** טעל. 59-40

נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5—9 אָוונד.

פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.

Dr. med. I. Fajwlewicz

איז געוואָרען איבערגעטראָגען אויף

ציגעל־גאַס 19 (רוג זאַכאָדניא)

טעל. 17-61

Dr. med. J. BETTE

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פאַר אינערליכער און קינדער־קראַנק.

Piotrkowska 6, tel. 44-95

נעמט אָן פון 8 ביז 11 און פון 4 ביז 6 אָוונד

Dr. med. A. Mazur

ספּעציאַל־אַרצט פאַר אויערן, נאָז און האַלז־קראַנק

חי אויך שטוב און שטרען־פעהלער

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

וסכאָדניא 65

אינגאַנג אויף דורך פיעטריק. 46) טעל. 66-01

דאָס לאַבאָראַטאָריום פון מעדיציניש אַנאַליזען פון

Dr. med. I. Fajwlewicz

די געשעהענישן ביי דער כתל המערבי

וועלען בעטראַכט ווערען דורכ'ן פעלקער-בונד

בערלין, 21 אָקטאָבער (י. ט. א.) אין די ציוניסטישע קרייזן גיט מען איבער, אז די עקזעקוטיווע פון דער אַלגעמיינער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע האָט דערלאַנגען אַ מעמיציע צום פעלקער-בונד מיט די געשעהענישן בײַ דער כותל המערבי. די פעמיציע האָט איבערגעגעבן הערן דורך דער מערמיסלונג פון נציב-העליון.

אַ חוץ דעם פלאַנט די עקזעקוטיווע איבערצוגעבן דעם פעלקער-בונד אַ מעמאָראַנדום, אין וועלכער מ'זאָל בעהאַנדעלט ווערן די פראַגע וועגן די הטליגע ערשער אין ארץ-ישראל בכלל. און בפרט וועגן דער כותל-מערבי.

די ווילטערדיגע הילפס-טעטיגקייט פאַר די מזרח-אייראָפּעאישע יודען

בערלין, 21 אָקטאָבער (י.ט.א.) דער גענעראַל-סעקרעטאַר פון „דזשוינט", אין ניו-יאָרק ה' יוסף הייסמאַן האָט געהאַלטן אין בערלין אין אָפּגעהאַלטען אַ רעת קאָנפערענצען מיט די פאַרשטעהער פון „דזשוינט" אין אייראָפּע מיט דער מזרח-אייראָפּע. דינע הילפס-אַרבעט פון „דזשוינט" אין מזרח-אייראָפּע.

אין די אָנגעלעגענהייטן פון „אָגרע-דזשוינט" איז יוסף הייסמאַן מיט'ן ד"ר ראָזען אָפּגעטאָהרען קען מאָסקאָו.

רעדאַקטאָר געאַרג בערנהאַרדט

וועגען זיין בעציהונג צו ארץ-ישראל-אויפבוי, דער בריף פון פראָפ. אַלבערט איינשטיין.

בערלין. (י.ט.א.) אויף דער ארץ-ישראל-אַקאַדעמיע, וואָס איז פאַרגעקומען אין בערלין איז אַרויסגעשריבען אויך פראָפ. פראַנץ אָפּענהיימער, וועלכער איז ספּעציעל געקומען צו דער אייערונג פון פראַנקפורט. נאָכדעם האָט געהאַלטען אַ גרויסע רעדע דער בעקאַנטער יודישער פּוביליציסט און רעדאַקטאָר פון דער „פאָסישער צייטונג" גערהאַרדט, וועלכער האָט אָנגעהויבען מיט די הערעטער: „מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות הנטיגען אָטענד איז געקומען צו אונז אַ ענגלענדער און אונז געזאָגט, דאָס מיר יודען מוזען אויסמיידען אַ יודיש ווערק. אַלס נישט-ציוניסט זעה איך אין דעם ארץ-ישראל-אויפבוי, אַ ווערק צו פעראייניגען דאָס יודענטום. דורך דער אַקאַדעמיע ה' קירט בלומענפעלד, איז ווערלכען ער טמלט מיט, דאָס צוליב דער קראַנקהייט קען ער זיך לידער נישט בעטייליגען אין דער אַקאַדעמיע און שרייבט ווייטער: „נישט אַלע פערשטעהען דאָס גאָך ווי געהעריג די גרויסע בעדייטונג פון ארץ-ישראל-אויפבוי מאַר דער פרהאַלטונג פון דער יודישער געמיינשאַפט. פראָפ. איינשטיין הענדעט זיך ווייטערצו די קלייגטיגע: קריטיקירט נישט פון דרויסען אונזער גרויסע זאַך, טראַכט זי בעסער אַרין, ווי זי צו שייצען אין גייסטיג צו בעאייגפלוסען, ווי צו בעזייטיגען פעהלערן אין נעגאַטיוען ערשיינונגען".

פראָפ. אַלבערט איינשטיין האָט צוגעשיקט אַ בריף צום פּרעזידענט פון דער אַקאַדעמיע ה' קירט בלומענפעלד, אין וועלכען ער טעלט מיט, דאָס צוליב דער קראַנקהייט קען ער זיך לידער נישט בעטייליגען אין דער אַקאַדעמיע און שרייבט ווייטער: „נישט אַלע פערשטעהען דאָס גאָך ווי געהעריג די גרויסע בעדייטונג פון ארץ-ישראל-אויפבוי מאַר דער פרהאַלטונג פון דער יודישער געמיינשאַפט. פראָפ. איינשטיין הענדעט זיך ווייטערצו די קלייגטיגע: קריטיקירט נישט פון דרויסען אונזער גרויסע זאַך, טראַכט זי בעסער אַרין, ווי זי צו שייצען אין גייסטיג צו בעאייגפלוסען, ווי צו בעזייטיגען פעהלערן אין נעגאַטיוען ערשיינונגען".

ווילטערדיגע אַנטיסעמיטישע עקסצעסן אין בודאַפּעסט

יודען געשאָפען אַ זעלבסט-שוץ צו וועלכען ס'זענען צוגעשטאַנען אַ סך קריסטען

פּאָליציי אויס'ן טעריטאָריום פון דער בודאַפּעסטער אָנגיהערזיטעט

בודאַפּעסט, 21 אָקטאָבער (יטא) די אַנטיסעמיטישע עקסצעסן האָבען זיך ווייטער איבערגעחזרט אויף די בעלעגטסטע גאַסען פון דער שטאָט.

כדי זיך פונעגענצושטעלען די כוליגאַנעס האָבען די יודען געשאַפען אַ זעלבסט-שוץ, וועלכע שטייט אָפּ מיט אַרמעלג די כוליגאַנישע אָנפאַלען. צום זעלבסט-שוץ זענען אויך צוגעשטאַנען אַ סך קריסטען. די פּאָליציי טערהאַלט זיך ווייטער פּאַסיוו.

בודאַפּעסט, (א. ה.) די אונגאַרישע רעגירונג צוזאַמען מיט דער אונגאַרישער אַנטיסעמיטישער עקסצעסן אויף דער בודאַפּעסטער אוניווערזיטעט.

די אוניווערזיטעט-מאַכט איז דעצידירט אַרטיקולירן פּאָליציי אויף די לעקציעס, אויב די כוליגאַנישע סטודענטן העלען ווייטער פּרובען אַרויסצורופען עקסצעסן געגען יידישע חברים.

הייל ווערט פערעפנטליכט דער פראַנציזיזיש-ענגלישער פּלאַט-אַפּמאַך

פּאַריז, (סס) הייגע, מאָנטאָג וועט אין לאָנדאָן און אין פּאַריז פערעפנטליכט ווערען דער פראַנציזיזיש-ענגלישער פּלאַט-אַפּמאַך.

בידע מלוכות האָבען בעשלאָסען צו פּוביליקירען די גאַנצע קאָרעספּאָנדענץ און דעם נאָטען-אויסשויש, וואָס האָבען אַ שייכות צום דאָזיגען אַפּמאַך. און סתם אויף דער טעקסט פון אַפּמאַך גופא.

אייזען-כאַנסאַרציום איז לאַדז וויל אַראָפּשווענקען די לאָדזער יודישע אייזען-כוחרים פון'ם פּלאַץ

נעכטיגע פּערזאָנאַלונג פון דער אייזען-בראַנזשע אין סוחרים-פעראיין פיעטריקאַווער 10

(—) צו די אַלע צרות, וואָס דאָס לאָדזער סוחר'טום האָט אויסצושטעהן אין אַלגעמיין, און אויף צוגעקומען אַ נײַע געפאַהר, ספּעציעל פאַר די סוחרים פון דער אייזען-בראַנזשע.

ווי בעוואוסט האָט זיך לעצטענס געגרונדעט אין לאָדז אַ קאָנסאָרציום פון די 4 גרעסטע אייזען-סוחרים, וועלכע האָבען מאָנאָפּאָליזירט דעם גאַנצען האַנדעל מיט לאַנג-אייזען און דוקטירען די פּרייזען אויפ'ן מאַרק. דערבײַ ווערען זעהר שטאַרק פּריווילעגירט די קאָאָפּעראַטיוען מיט דער ספּעציעלער פונט אויסצוראָטען די לאָדזער יודישע אייזען-סוחרים און זיי אַראָפּצושווענקען פון פּלאַץ.

די פערבינדונג און דער אייזען-בראַנזשע און דערבײַ זעהר גרויס געגען קאָנסאָרציום.

געלעגען אָוועגד און אין לאָקאַל פון סוחרים-פעראיין פעטריקאַווער 10 פאַרגעקומען אונטער'ן פאָרזיץ פון ח' פּלאַט (פּאַביאַניץ) אַ גרויסע פערזאַמלונג פון 150 אייזען-סוחרים פון לאָדז און דער פּראָווינץ, וואו עס איז בעטראַכט געוואָרען די לאַגע.

כ'רוב סוחרים האָבען אויסגעדריקט זייער פערבינדונג געגען קאָנסאָרציום, וואָס דראָהט אונגאַנצען חרוב צו טאָכען אַ וויכטיגע צוחצ פון לאָדזער יידישען האַנדעל.

נאָר לאוץ דיסקוסיעס און אָנגעשטאָנען געוואָרען אַ בעשלוס קולם-כל צו פאָרשיין פון קאָנסאָרציום, אַז עס זאָלען נישט דיקטירט ווערען די פּרייזען פון'ם אייזען און די קאָאָפּעראַטיוען זאָלען נישט פּרוהבלעירט ווערען אויפ'ן חשבון פון די סוחרים.

פּוילישן-דייטשע אונטערהאַנדלונגען וועגען אַ האַנדעלס-אָפּמאַך זאָלען ווידער בעגינען ווערען

בערלין. (סס.) די הייגע צוטונגען טעלען מיט, אַז די רעלס-רעגירונג האָלט אַפּ פסדר'דיגע בעראַטונגען וועגען די האַנדעלס-אונטערהאַנדלונגען מיט פּוילען.

„פראַנקפורטער צייטונג" שטעלט פעסט, אַז ס'האָט זיך אויצט געשאַפען אַזאַ לאַגע, און וועלכער דער דייטשער צד וויל אונבעדינגט ווייטער פיהרען די אונטערהאַנדלונגען. ער וואַרט אָבער אויף אַנ'אומפּוילס פון וואַרשא.

„וואויל איז דעם גלויביגען"

פענקעווע האַלט, אַז וויכטיגשאַפט וועט ברענגען צו אַ פערברידערונג פון די פעלקער

ווען. (א.ה.) דער פראַנציזיזישער קרוינס-מינוסטער פענלעווע האָט נעלעזען אין ווען געהאַלטען אַ רעפעראַט אויף דער מעסע: „די אונטערנאַציאָנאַלע פערשטענדיגונג", וואָס האָט געמאַכט אַ גרויסען רושם.

פענלעווע איז געקומען צו דער אויספיהרונג, אַז די ווייטערדיגע פעלגען פון די בעסטע מיטלען צו דערגרייכען אַ פערשטענדיגונג צווישען די פעלקער. די וויכטיגשאַפט, פונקט ווי דער הומאַניזם, צוטיילט נישט, נאָר פעראייניגט די נאַציאָנען.

כמעט אַלע אָרגאַניזאַציעס בלייבען אין פּ. פּ. ס.

פון דער „רעוואָלוציאָנערער פראַקציע" זענען נאָר צוגעשטאַנען די אויסגעשלאָסענע פעפּעסאָוויצעס

וואַרשא. (טעלעפאָנוש) דער טגמעל פון די ערשטע טעג נאָך דער שפּאַלטונג אין פּ.פּ.ס. איז אַיינגעשטעלט געוואָרען. ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז כמעט אַלע פּראָווינץ-אָרגאַניזאַציעס, אפילו לובלין, קראַקאַ און אויבער-שלעזיען זענען געבליבען ווייטער מיט דעם אויספיהר-קאָמיטעט פון פּ.פּ.ס. אויך פון פאָמערן און פון ווילנא זענען אַ האַלטען געוואָרען צופרוי-רעזאָלוציעס פאַר'ן צענטראַלען אויספיהר-קאָמיטעט.

אַלע בונד-אונט אויסגעקליבענע דעלעגאַטען צום פאַרטײַ-קאָנגרעס זענען אָנגעגעבן פון צענטראַלען אויספיהר-קאָמיטעט.

די לויה פון משה חיים גוריו ז"ל

צו דער לויה פון אָנגעזעהענעם ציוניסטישען שוער, מיטגליד פון ציוניסטישען קאָמיטעט אין לאָדז, וועלכע איז סאָרגעקומען נעכטן מיטאָג איז געקומען אַ זעהר גרויסער עולם. בײַם אַרון זענען געגאַנגען די מיטגלידער פון ציוניסטישען קאָמיטעט. אויסער דעם האָבען זיך בעטייליגט דעלעגאַציעס פון אַלע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס, שיעלער פון די העברעאישע גימנאַזיעס און דעלעגאַציעס פון געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס. אין טהרת-שטוב האָט דעם פּערשטאָרבענעם מספּיד געהאַלטן ה' ש. ז. רא-בינאָוויטש און דער חזן פון אַהל יעקב ה' דאַראַשינסקי האָט געמאַכט אַ אַזכרת בײַם אָפענעם קבר האָבען מספּיד געהאַלטן דעם פערשטאָרבענעם די ה"ה אוריסאָן און ד"ר פרענקעל.

בײַם דעם קבר האָבען די אָנוועזענדע מנדר געוואָרען לטובת דעם „קרן-קימת" אויפ'ן נאָמען פון פערשטאָרבענעם.

פון ספּאָרט-לעבען

די נעכטיגע פוסבאַל-מעטש'ן פאַר דער מייסטערש'אַפט פון דער פּוילישער עקסטראַ-ליגע

צוויי נצחונות פון ביידע לאָדזער מאַנשאַפטען

„ל.ק.ס." — „טשאַרני" (1:0) 0:2

נעכטען 2.30 נאָכם. איז אויף דעם ד.ג.ק. - פּלאַץ פאָרגעקומען אַ פוסבאַל-מעטש פאַר דער פּוילישער מייסטערשאַפט פון דער עקסטראַ-ליגע, צווישען דעם אַמאָליגען לאָדזער מייסטער ל.ק.ס. און דער לעמבערגער מאַנשאַפט „טשאַרני".

דאָס שפּיל איז פון אָנהויב אָן געפיהרט געוואָרען אין זעהר אַ שאַרפען טעמפּאָ, ביידע מאַנשאַפטען זענען אויפגעטרעטען אין קאָמפּלעט.

„ל. ק. ס." האָט אַרויסגעהויבען מעהר אַ נעטשלאָסענהייט, און אויסגענוצט פּעה-רערע מאָמענטען, פון וועלכע קרול האָט אין דער ערשטער העלפט געשאָסען דאָס ערשטע טויער, און סאַוויאַק אין דער צווייטער העלפט פון 40 מעטער הייס דאָס צווייטע טויער מאַר „ל.ק.ס."

דער רעזולטאַט איז אַזוי פערבליבען ביז צום סוף.

דורך די לעצטע נצחונות האָט זיך „ל. ק. ס." געזיכערט דאָס הייסערץ בלייבען אין דער עקסטראַ-ליגע.

„חשמונאי" — „טוריסטען" (1:0) 1:0

לעמבערג. 21 אָקטאָבער (סעל) הייגט איז דאָ פאָרגעקומען אַ פוסבאַל-מעטש פאַר דער מייסטערשאַפט פון דער עקסטראַ-ליגע צווישען דער אייגיגער יודישער מאַנשאַפט אין דער עקסטראַ-ליגע „חשמונאי" און די לאָדזער מייסטער-מאַנשאַפט „טוריסטען". דאָס שפּיל האָט זיך געענדיגט מיט דעם אונערוואַרטעטען נצחון פון די „טוריסטען", וועלכע האָבען אויסגענוצט אַ עלף מעטער, וועלכע קאָראַט האָט שוין אין דער 6-טער מינוט געשאָסען, און דערמיט ערציעלט ווערען 2 פונקטען, דער רעזולטאַט 1:0 לטובת „טוריסטען" איז פערבליבען ביז צום סוף.

די „טוריסטען" האָבען זיך דערמיט ווייטערען אַ גבודיג אָרט אין דער מייסטערשאַפט פון דער עקסטראַ-ליגע אין דער אייגיגער יודישער מאַנשאַפט. טאָבעלע, בעזיצענדיג שוין 26 פונקטען, אַרטרעכענדיג דעם קינסטיגען מאַטש מיט ט. ק. ס. וועלכע האָט זיך צוריקגעצויגען פון דעם וויטעדיגען שפּיל.

עס איז פאַקטיש בעדויערנסווערט, האָט מיר וועלען די אייגיגע יודישע מאַנשאַפט פון דער עקסטראַ-ליגע אין מערלירען.

„ל.ק.ס." — „טשאַרני" (1:0) 0:2

נעכטען 2.30 נאָכם. איז אויף דעם ד.ג.ק. - פּלאַץ פאָרגעקומען אַ פוסבאַל-מעטש פאַר דער פּוילישער מייסטערשאַפט פון דער עקסטראַ-ליגע, צווישען דעם אַמאָליגען לאָדזער מייסטער ל.ק.ס. און דער לעמבערגער מאַנשאַפט „טשאַרני".

דאָס שפּיל איז פון אָנהויב אָן געפיהרט געוואָרען אין זעהר אַ שאַרפען טעמפּאָ, ביידע מאַנשאַפטען זענען אויפגעטרעטען אין קאָמפּלעט.

„ל. ק. ס." האָט אַרויסגעהויבען מעהר

כמעט אַלע אָרגאַניזאַציעס בלייבען אין פּ. פּ. ס.

פון דער „רעוואָלוציאָנערער פראַקציע" זענען נאָר צוגעשטאַנען די אויסגעשלאָסענע פעפּעסאָוויצעס

וואַרשא. (טעלעפאָנוש) דער טגמעל פון די ערשטע טעג נאָך דער שפּאַלטונג אין פּ.פּ.ס. איז אַיינגעשטעלט געוואָרען. ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז כמעט אַלע פּראָווינץ-אָרגאַניזאַציעס, אפילו לובלין, קראַקאַ און אויבער-שלעזיען זענען געבליבען ווייטער מיט דעם אויספיהר-קאָמיטעט פון פּ.פּ.ס. אויך

די יודען אין פינלאַנד אָרגאַניזירען זיך

צענטראַליזירט אַלע יודישע קהלות אין לאַנד. — הרב ד"ר שלום טרייסטמאַן בעשטעטיגט אַלס רב הכולל פון גאַנץ פינלאַנד. — אַ קוריאָזע ידיעה פון יט"א

פון דער יודישער טעלעגראַפען-אַגענטור האָבען מיר געקלעגט ערהאַלטען פאָלגענדע טעלעגראַפישע ידיעה:

העלזינגפאָרס, 21. אָקטאָבער. (יטא) אַלס אויבער-ראַבינער פון העלזינגפאָרס (?!) איז אויסגעקליבען געוואָרען אייגער פון די אָנגעזעהענסטע רבנים אין דייטשלאַנד (!!) הרב ד"ר שלום טרייסטמאַן.

דער פּסא-הרבנות איז העלזינגפאָרס איז צווייטן יאָהר (?!) נישט געווען בעזעצט. דער פרוהערדיגער אויבער-ראַבינער (?!) הרב בוקאַן פון פּאַריז (?) איז מיט 2 יאָהר צוריק אָפּגעפאָהרען קיין ארץ-ישראל.

* * *

מיר ברענגען די דאָזיגע ידיעה נאָר אַלס קוריאָז, ווי אַזוי די „יטא" אינפאָרמירט „פונקטליך" די יודישע פּרעסע וועגען דעם, וואָס עס פּעלעגיפט זיך אין דער ברייטער יודישער וועלט...

די גאַנצע דעבעטע איז פון אָנהויב ביז'ן סוף צודרעהט און פערקרומעלט. הרב ד"ר שלום טרייסטמאַן, אונזער בײַ-עיר (נישט קיין ראַבינער פון דייטשלאַנד...) איז שוין פאַקטיש ראַבינער אין העלסינגפאָרס בערך דרײַ פּרטעל יאָהר.. עס איז נאָר ביז אַהער געבליבען נישט אינגאַנצען ענטשיידעט די פראַגע וועגען דער רבנות הראשית, ד. ה. וועגען די יודישע קהלות אין ווינבאָרג און אין אבא. ביז אַהער האָבען די יודען אין פינלאַנד בכלל קיין אויבער-ראַבינער נישט געהאַט. דער פרוהערדיגער רב, הרב בוקאַן, אַ מוסר'ניק פון אַלטען דור, פלעגט זיך פערנעמען בלויז מיט פסק'ען שאַלות אין העלסינגפאָרס.

בעת דער רעדאַקטאָר פון „לאָדזער מאַנעבלאַט", ה' ישראל קאַהאַן האָט מיט צוויי חדשים צוריק געמאַכט זיין רייזע אויבער פינלאַנד, האָט ער צווישען אַנדערע אויך בעזוכט ווינבאָרג און אין פערלויף פון זיין קאָנפערענץ מיט דעם הויפּט אַ וועזענטלעכער שריט ווייטער, פרעזענטירט פון דער דאָרטיגער יודישער צו אָרגאַניזירען די פינלענדישע יודען. אין פינלאַנד און דורכפיהרען די נאָמינאַציע פון ד"ר שלום טרייסטמאַן אַלס רב הכולל. דאָס וואַלט געווען אויבער-געמיינדע-פערזאַמלונג. ה' אדוואָקאַט יאָ נאַס, יאַקאָבסאָן בעריהרט די פראַגע וועגען צענטראַליזירען די יודישע קהלות אין פינלאַנד און דורכפיהרען די נאָמינאַציע פון ד"ר שלום טרייסטמאַן אַלס רב הכולל. דאָס וואַלט געווען אויבער-

רומענישער אינערן-מיניסטער

זאָגט צו אונטערדריקען אַנטי-יודישע אַרויסטר עטונגען.

קישינעוו. (יט"א) די רעגירונג האָט בעשטימט אַנ'אויספאָרשונגס-קאָמיסיע, פעסטצושטעלען די שולדיגע אין אונטערצינדען דעם ארון-קודש פון דער שוהל אין דעם שטעטל סטיטשעלע (איזמאַילער קרײַז), בעת וואָס דרײַ ספרי תורות זענען פערברענט געוואָרען.

די קאָמיסיע האָט פעסטגעשטעלט, אַז אין דעם זענען שולדיג אייניגע מיטגלידער פון דער יודישער געמיינשאַפט. פראָפ. אייגשטיין הענדעט זיך וויטערצו די קלייגטיגע: קריטיקירט נישט פון דרויסען אונזער גרויסע זאַך, טראַכט זי בעסער אַרין, ווי זי צו שייצען אין גייסטיג צו בעאייגפלוסען, ווי צו בעזייטיגען פעהלערן אין נעגאַטיוען ערשיינונגען".

מען אָפּשלוסן און אַ גאַנצע רייהע בעאַמטע פון דעם אָרטיגען מוניציפּאַליטעט.

דאָס מיניסטעריום האָט פערשפּראָכען צו דעקען אַלע הוצאות, וואָס די שוהל האָט געליטען. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, האָט דער אינערן-מיניסטער פערגעזעט אַלע בעסאַראַבער פרעפעקטען צו וואָרנען אַלע רעגירונגס-בעאַמטע, אַז די רעגירונג וועט מיט יעדען פרייז אונטערדריקען יעדען פרוב צו שטערען די אָרדנונג אין לאַנד, און דייַער שנאת צווישען פערשידענע טיילען פון דער בעפעלקערונג.

צוליפ'ן שטרייק פון די יודישע פליישער-אַרבייטער אין די לאָדזער שעכט-הייזער.

אויף דער נעכטיגער פערזאַמלונג פון די שעכטער-הורטאָוניקעס פון „נאַשטשיבי דזאָאר" איז אָנגענומען געוואָרען בעשלוס: אַזוי ווי די יודישע פליישער-אַרבייטער שטרייקען ווייטער מיט די שעכטער-הורטאָוניקעס און די בעלי-בתים אַרבייטען אַליין בײַ די געשעכטענע בהמות, אַבשפּאַרענדיג אַזוי אַרום 5 גראָשען אַרבייטס-לוין אויף יעדען קילאָ פלייש איז דערביבער בעשלאָסען געוואָרען צו פערקלענערען דעם פּרייז פון כּשר און טרעפ פלייש אין הורט אויף 6 גראָשען.

בעמ.: די פערוואַלטונג.

דער רעדוצירטער פּרייז איז נאָר חל בעת'ן שטרייק פון די פליישער-אַרבייטער.

פון דער יודישער קהלה אין לאָדז

אַ יודישע מלוכה-שול אין לאָדז

לאָדז ווערט אויפגעבויט אַ נײַע מלוכה-שול. דער בויען פון דער שול איז אָנגעהויבען אין דער לעצטער צייט. דער בויען פון דער שול איז אָנגעהויבען אין דער לעצטער צייט. דער בויען פון דער שול איז אָנגעהויבען אין דער לעצטער צייט.

אַ נײַע אַפּטעק אין לאָדז

אין לאָדז איז אויפגעמאַכט אַ נײַע אַפּטעק. אין לאָדז איז אויפגעמאַכט אַ נײַע אַפּטעק. אין לאָדז איז אויפגעמאַכט אַ נײַע אַפּטעק.

אַ נײַע אַפּטעק אין לאָדז

אין לאָדז איז אויפגעמאַכט אַ נײַע אַפּטעק. אין לאָדז איז אויפגעמאַכט אַ נײַע אַפּטעק. אין לאָדז איז אויפגעמאַכט אַ נײַע אַפּטעק.

לאדזער כראניק.

פון שטאט-ראט

(—) דונסטאג 7 אויגוסט קומט פאר א זיצונג פון דער בורזשעט-קאמיסיע בתם שטאט-ראט. מומואר אין דער זעלבער צייט קומט פאר א זיצונג פון דער קאמיסיע פאר אלגעמיינע ענינים.

מארעס שוואריץ פארהרט אפ קיין פאריז

דער בעקאנטער לאדזער קונסט-מאלער מארעס שוואריץ פאהרט הינט אפ צוריק קיין פאריז.

פון שאך-קלוב

טורניר איבער די מיים-מערשאפט פון לאדז.

שבת אין פארנעקומען די פונקטע רונדע פון שאך-טורניר מיט פאלגענדע רעזולטאטן: אפעל האט געוואונען מיט פרידמאנ'ן. די פארטיע רענערזונסקי—ראזענבוים האט זיך פערענדיגט דערמיט וואס ראזענבוים האט פערשפילט. די פארטיע חורשבוים—ווערץ איז אויפגעגראבן געווארן און א בעסערער שטעלונג פאר חורשבוים'ן; לאגרוי—שפירא — רעמי. מוגר האט געוואונען מיט שעס-מאקאווסקי'ן.

זעהר אונטערעסאנט איז געווען די פארטיע פון יונגען שפילער גוראנדרוף געגן פרענקעל'ן. גוראנדרוף מיינט זיך ארויס פאר זעהר טאלאנטפול. גוראנדרוף האט געענדיגט די פארטיע מיט א דאמע-אפענער, צווייגענדיג דערמיט דעם נעגער זיך אונטערצוגעבען. קרעמער איז געווען פרי.

נעכסטן זונטאג זענען פערענדיגט געווארן די אפענעראלענע פארטיען. די פארטיע אפעל—ראזענבוים איז נאך לאנג אמפערנישען געווארן רעמי. דאס זעלבע איז די פארטיע מוגר—גוראנדרוף.

די נאחגעמסטע רונדע קומט פאר מומואר 8 אויגוסט.

פערצווייפעלטע מאמע געפינט איהר זוהן אין רעדאקציע פון „לאדזער טאגעבלאט"

און פאר פרייד פאלט זי איז חלשות

(—) אויף פאלדרניאווא 90 וואוינט די פאמיליע גרינבאב, וואס בעשטעהט פון א מומער, עמיליע מודלעך און אירן זוהן ירחמיאל.

צולוב'ן שטרייק און די פאמיליע גלבובען אהן מומלען צום לעבען. אלע קינדער האבען א בעשעפטיגונג און דערנעהרען זיך בכבוד. אבער דעם לאנגען שטרייק האט די בכבוד'ע פאמיליע נוט געקאנט אויבערהאלטען.

האט זיך דאן דער זוהן מיישב געווען. און געפאהרען זוכען ארבייט קיין וואר-שא. ער איז פון פאך א שלאסער-מאלער. ער איז דארט געווען 3 טעג, גע-זוכט ארבייט און נישט בעקומען. דער-ווייל האט זיך בי אהם אויסגעלאזען די לעצטע פרומה און טאש און ער האט נישט געהאט אויף קיין בולעט צוריקצו-פאהרען קיין לאדז.

דער 17-יעהריגער בחור איז דערפון שוי פערצווייפעלט געווארען, און ער האט בעשלאסען צו בענעהן זעלבסט-מורד. ער איז דאן אויף פלבובסקי'ס גאס אין דער נעבען פון דער מאמע

Lodzer Tageblatt № 245 לאדזער טאגעבלאט

3 פרויען זענען אים געשטארבען,

און די פערטע ברענגט איהם איז משוגעים-הויז אריין

שוידערליכע פאמיליען-טראגעדיע

(ג) אין סאמע הארץ פון יודישן באלוט, אויף בזשעזשינער גאס, קומט פאר שוין זיט איניגע יאהרען א גרויליגע פאמיליען-טראגעדיע, וואס האט נאך קיין סוף נישט גענומען.

די דאזיגע טראגעדיע האט זיך אנגעהויבען מיט לערך 11 יאהר צוריק, א יודישער שנידער פון בזשעזשינער-גאס, נ. ו. האט 3 מאל חתונה געהאט גליק-ליך און יעדעס מאל זיך פערעגריגט מיט צרות. ביים ערשטען קינדעס איז יעדע פון דעם שנידער'ס פרויען, ווי דורך א שרעקלוכע פאראויסבעשטימונג פון בייזען גורל, אומעק פון דער וועלט צוזאמען מיט די בני-געבוירענע קינדער, די עופה'לעך...

מ'קאן זיך פארשטעלען, ווי עס איז געווען דאס הארץ פון אונגליקליכען מאן, אבער לעבען אין אינזאמקייט איז פאר איהם געווען ערגער, ווי דער טויט.

ער האט א היבשע צייט געלעבט אין וויסטען ערויער, אבער סוף-כל-סוף האט ער זיך ענשלאסען הידראמאל חתונה צו האבען. אזוי ארום האט ער זיך צום פערשען מאל געשטעלט פאר'ן נסיון פון פאטום, האט לויערט איבער זיין לעבען.

מיט דער פירטער פרוי האט ער גע-לעבט זעהר צופרידען, ער האט שוין גאר געהאט פערגעסען אין די אומגליק-קען מיט די ערשטע דרי פרויען זיינע. א פערוויגער אין עגדליך-דערווארטעטען פאמיליען-גליק, איז דער שנידער, נ. בערוישע און ממש פערבלענדט געווא-רען, און נישט בעטערקט, ווי פון דעם גליק מיט דער פרוי, וואקסט אויס פאר זיינע שווערען א נייע, דערשיטערנדע דראמע...

דער שווער-געפרובטער מאן האט אין א אייגע ארום זיך געכאפט, אז זיין פרוי, פאר וועלכער ער „שערעקט" זיין לע-בען, פערראט איהם מיט פרעמדע מע-נער. דער מאן האט אנגעהויבען אפע-לירען צו דער פרוי, אין וועלכער ער איז שטערקליך פערליבט, אז זי זאל זיך דערבארימען איבער איהם, שענקען רוה און פריד זיין שטוב. אנשטאט פערענט-פערן זיך און חרפה-טענה'ן האט זי איהם אבער געזידעלט און געשלאגען: „וואס מיינסטו דיר, א קנעכט וועל איך זיין ביי דיר אלע מיינע יאהרען; צו דיר בין איך געקומען דעמאלט, ווען איך האב נישט געהאט קיין ברירה, יעצט האב איך דיך אין באגריף".

עס איז געגאנגען אזוי ווייט, אז די פרוי האט זיך שוין נישט געגענענט מיט פערשווינדען ווערען אויף גאנצע נעכט פון דער היים, נאר האט אנגעהויבען פיהרען „אנ'אפענע ראליע". זי האט אחייבגעבראכענט אין שטוב ארען איהרע „קאכאנקעס" און בייט דעם נידערשלא-גענעם מאן געצאפט דאס בלוט. פון דעם, וואס מענשען און שכנים האבען געפגעטייטעלט מיט די פינגער, איז שוין אנגערעדט.

צי ו, האט יא געוואלט, אדער נישט געוואלט, גענוג, אז די שטוב איז געווא-רען א מקום פון שמגדיגע זידלערייען און קללות, וואס מעגען אין אלע ווייסע וועלדער ארען.

דער ארימער שנידער האט שוין געווען גליקליך, ווען די פרוי זאל איהם פערלאזען. נון, זי האט פון דעם נישט געוואלט הערען און געדענקען „איך בין צופרידען — פלעגט זי איהם צוגעמען דאס לעבען מיט די רמד — חאט איך האב א שטוב, וואו זיך צו פערוויילען מיט מיינע קאהאלירען". און קאהאלי-רען זענען דא געווען פון גאס, יעדען אגד אנדערש, נייע סניס'ער, פרישע מערהאלטגישען...

דער סוף איז געווען, אז זי האט איהר מאן, אנגעשטעקט מיט א מאופער קראנק-הייט, וועלכע האט איהם שטארק צו-טאטשעט דאס לייב און איהם ארייגגע-בראכט אין א געפעהרליכען צושטאנד.

איצט ווייזט דער „פערטיהרער" מאן שוין ארויס סימנים פון משוגעת, און גראד איצט האט די צולאזענע פרוי פערלאזט זיין שטוב, זיינע קרובים הא-בען זי געזוכט, אבער טו ווייזט א-יס, אז זי איז אין לאדז. ו. לויפט דערווייל שוין ארום אין גאס, ווי א משוגענער, רעדט צו זיך און בעקומט אפט שטאר-קע נערוען-אנפאלען, בעת וועלכע ער מאכט א תל פון דער שטוב-אייגריכטונג און שלאגט יעדען, וואס קומט איהם אונטער דער האנד.

ו.'ס קרובים בעמיהען זיך, מען זאל איהם ארייגנעמען אין משוגעים-הויז.

פארלאג מעטרא מוזיק הא. גיו-יארק

נאר האט דערשיינען

מיכל געלבארט

צען לידער

נאשן מיט הערצער

כאר

מיין נישט — י. ל. פרץ
איך ליב די ארבעט — א. מאנער
ווער האט עס — איציק מעפער

סאלא

דיין יונגעלע — מאני לייב
זי — א. רעזען
מי נאכט — ז. דאמניק
דער שנידער — ש. אנ-סקי
מאר א רעגן — א. ליוצקי
זיבען אדלערס — א. ניסנזאן
מאמעניו מיינע — יהואש

פרעז 8,90 גילדן
ביבליאטעקן—ראבאט

לידער מיט נאטז

טויזיג-כ. געלבארט

1. ששטיגערנע מאלאצן — י. ל. פרץ
2. אין קבר „
3. שנוילע מאני לייב
4. צוים פראסט ה. נ. ביאליק
5. אלמן ה. ראזנבלאט
6. א ליד דער ארבעט ק. הייזלער
7. אין א ארים שטיבעלע פ. קארמאן
פרעז פון יעדן נומער 1.80 גילדן
8. בין איך מיר א שנידערל (מאלקס-ליד)
9. מיר שמידן ש. וואלמאן
פרעז פון יעדן נומער 1.20 גילדן
ביבליאטעקן—ראבאט

מ א ר ק ו י ך:
אין אוכהאנדלונג: 1. בערלינסקי, לאדזש, אלטשטאט 12, רעכטע אפיצ. 2. שש. און מיי ה. זאגענבערג, זגירזשער 19.

לעטשניצע

17 זגערסקא 17, מעל. 3-16.

אלערלי קרענקהייטען הערען עמפענגען דורך ספעציאליסטיש דאקטוירים פון 9 פריה ביז 6 אחרינד.—מעפעזש, אלעקטריזמאש מאסען-שטעלען, קינסטליכע בארגזאגען-בעשטראלונגען אימפינגען ווענען שקער לעטינג.

„דבר"

עתון פועלי ארץ-ישראל

תל-אביב ת. ד. Tel-Aviv P. O. B. 199

אנו מודיעים בזה לכל קוראינו וחותמינו כי החבר י. סקלה חדל להיות סוכננו בפולין מיום 1 לאוקטובר, ש. ז.

פתחנו חשבון בנק. ק. א. מספרו הוא: 191.300 בשם „דבר", וכל הרוצה לקבל את עתוננו עליו לחזרו ולהכניס את תשלום דמי חתימתו לפ. ק. א. על חשבוננו הנ"ל. את אשור התשלום יחד עם מענו המדויק יעביר ישר ל„דבר" בתל-אביב והעתון ישלח אליו ישר תיכף ומיד.

דמי החתימה לחודש — 10 זהוב.

חליגה לבנין ארץ ישראל העובדת, „החלוץ", „השומר הצעיר", „תרבות" מוסדותיהם וחבריהם וכן בם מורי „תרבות" נהנים מתנחה מיוחדת: פרשים בארכזים.

מנהלת „דבר".

הויזער-פערוואלטונגען

מיט גלייכצייטיגער ערלעדיגונג פון שטייער-זאכען איבערנעמען גוט פראקטיצירטער פערוואלטער, בעסטע רעפערענצען.

Ch. Regenwetter

Häuserverwaltungen & Bücherrevisionen
Berlin S. 14, Alte Jacobstr. 47,
Telefon: Dönkoff 4337.

מעכאנישע שלאסערייען און שווייסערייען

J. Reder, Łódź

Konstantynowska 11 róg Zachodniej

מ'נעהמען אן פערשידענע מאשינען-רעפעראטורען ווי צופאסען פער-שידענע מאשינען-שלאסען. און אויסגאנגישע שחמטונגען.

שנעל און בילינ!

בעמ.: פריהאר-וואוינונג נדאנסקא 20 ו. 17.

ערשט ערשינען:

ישראל ראבאן.

הינטערן פלויט פון דער וועלט

לידער. — פרעז 2 זל.

ישראל ראבאן.

די גאס

ראמאן פון גרויסשטעטישען לעבען.

פרעז 7 זלאטיס.

צו פאדערן ביי:

Wydawnictwo Sz. Goldfarba, Warszawa, Szczęśliwa 8

אין לאדז (בוכהאנדלונג „קולטורא" פיעטריקאווער 50
(בוכהאנדלונג ש. בערלינסקי, אלטשטאט 12.

דרוכזאכן

אלערליי

הערען שנעל, א מוא.ב.ופט אין דער פינסטער אויס-פיהרונג און די מדערנסטע שריפט אויפפאסונגס.

מלעפסידרעס
(מארעס-אנצייגען)
הערען אין מערלויך פון 2 שעה בעדרוקס און אויסגעקלעפט איבער דער גאנצער שטאט.

בוכדרוקעריי
ע. אוו מ. האמבורסקי
פיעטריקאווער 16. טעל. 47.

שוין ערשיינען דאס בוך

די ענטפלעקונג פון דעם גרויסען שאטען

פון חיים יצחק בונין.

1) אינהאלט: א) אין וואו בין איך? ב) די קללה און די ברכה. ג) הפכים. ד) צוויי זייגערס. ה) יודען און יודענשוים. ו) איין נשמה און פיף געשטאלטען. ז) דער איינזאמער און זיין שאטען. ח) די עגטפלעקונג פונ'ם „אני מאמין!" ט) התגלות האדם. י) שרשים. יא) בריקען.

הויפט-מערקויך אין פערלאג א. גיטלין. מערקויך אין לאדז ביים מחבר, אלייא קאשצישקא 29, און אין אלע בוכהאנדלונגען.

העקאנטמאכונג.

אויפ'ן יסוד פון 2-טען ארטיקעל פון אוסטאט פון 19. מאי 1920 וועגען פליכט פון סערויכערן אויפ'ן מאל פון קראנקהייט (רז. אז. בז. פ. 44 פאז. 272) מעדערט אויף די קראנקען-קאסע פון דער שטאט לאדז אלע ארבייטסגעבער תיכף צו פערויכערן די אנגע-שטעלטע, וועלכע מערענטען מאסענס פון דירעקטערען, פראקוירענטען א. א. ו. ו., האט זע-נען ביז איצט נישט רעגיסטרירט צוליב'ן נישט ריכטיגען אויסטיטשען דעם 4-טען ארטיקעל פון דערמאנטען אוסטאט.

פערזאגען, וועלכע פערשרעטען דירעקט די איגתאבער פון האנדעלס- און אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען ווי די חויפט-דירעקטארען, דירעקטארען, פראקוירענטען, הגם אויף זיי איז נישט חל דאס פערויכערן זיך אויפ'ן מאל פון א קראנקהייט אין זין פון ארטיקעל — מוזען, אויב זיי ווילען בעניסען פון דער דאזיגער רעכט זיך מעלדען דורך שרייבען א בריעף מיט דאקומענטען, וואס בעשטעטיגען זייער רעכט אויף בעפרייע צו הערען פון דער פערויכערונגס-פליכט.

פערזאגען, וועלכע האבען דאס אויבען-דערמאנטע נישט געטון וועלען אויף צוזאגנגס-אופן פערויכערט ווערען פון דאזיגן פון דעם אנגעס.

לאדז, ד. 19. אקטאבער 1928.

Kasa Chorych m. Łodzi

(—) Dr. Samborski דירעקטאר. (—) F. Kałużynski פערויצער פון דער פערוואלטונג.

Zjednoczone Fabryki Maszyn

„UNIA"

dawn. C. Blumwe i Syn, Sp. Akc.
BYDGOSZCZ-WILCZAK

די פעלטסטע און פוילען ספעציעל-מאשינען-פאבריק

ליפערט אלע ספעציאליטעטען:

מאמפלעטע איינריכטונגען פאר האלץ-בעארבייטונג.

מיט גאנראנטען זיך צו ווענדען צום פערטרעטער:

Inżynier G. Praszkier,
Łódź, Zawadzka 16a
Tel. 27-52.

טליתים-פאבריק

אויסארבעטונג פון טאלעגן, טאלע-וואלענע זיידענע טליתים כמו מערקישע, יראלעמער און קע-לעמניער, ווי אויך טליתים-קטנים הורט אין דע-שמל, מיט אויספארטיגונג, אויך גארטלען. שפאניעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבערא בא

א. ה. ציטרינאווסקי

קאמיענגא 1, אין 2. טויער, פערער.

בעמ.: מ'ווערן אויך אנגענומען אלע טליתים צו תשען

וויכטיג פאר דאמען!

מאכט איך די בעלעגענטעט דאמען-הויטע נאך דער לעצטער פאריזער מאדע און די בעסטע הויט איך אויך גענאליך נו. געדענקט די אדרעס:

פאר נור 2.50 זל.

23 זאוואדזקא 23

אין הויף. 2-טען אינגאנג, לינקס פארשער. פערזעהען מיט די שעהנסטע מאדעלען פון דער לעצטער נעהייט און א שעהנער אויסוואל פון פערשידענע פארבען הייפען אויף לאנגער.

„TOLA"

שרייבען

עהן אוי שנעל

לערנט אויס דער בעריהמטער

סאליגראף ל. בערמאן

אין 15 לעקציעס. אויך הערט געלערנט נוט א יודישען בריף דעם האט קען פרייס. זאוואדזקא 19 מ ר ו' ס

ליו-ביבליאטעק

א. ו. א. איזענשלאס

פאלוריגאווא 81, לינקס אפיציין 3 שטעק די ביבליאטעק איז טעגליך מאנטאג און מיטוואך פון 6—10 אבענד און שבת פון 10—1 מיטאג און פון 4—10 אבענד. אמגעריבען קען מע זיך ביי דעם טאג פון 6—10 אבענד.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek, Tel. 18-26.
Od wtorku, dnia 16-go do poniedziałku dnia 22-go października 1928 r. włącznie

Dla Dorosłych: Dla Dorosłych:

Siódme Niebo

Film w 10 aktach. W rolach głównych:
Janot Gaynor i Charles Farrel

DLA MŁODZIEŻY:

Bohaterowie Sahary

Niesamowite przygody odważnych podróżników

Ceny miejsc dla dor. I—70, II—60 III—30 gr.
Dla młodzieży: I—25, II—20, III—10 gr.

א וועכסעל-ביכעל

איז מערלוירען געווארען. דער ערליכער פינדער ווערט געבעטען בעגען אבלוינונג אפצוברענגען אין רעדאקציע פון „לאדז. טאגעבל." פאר „S".

אל תתהלל ביום מחר!

כי לא תדע מה ילד יום.

לייג נישט אפ אויף מארגען

פאר אז דו דארפסט ערלעדיגען סאנדאווע זאכען זאלסטו גלייך קויפען צו לויסען אין ביורו

17 פיעטריקאווער 17
52 זאכאדניא 52

וואו ס'הערט ערלעדיגט און בעטרעגאפט בעשריבען לויט'ן אוסטאט אלערלי ביישעס, קלאזולעס, זאבזופיפשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אפעלאציעס, ציטילנג און קארנג אפאזיציעס, אדרעסאלניעס, רעקורסען וועגען דירה אין אורזשאנד-ראזיפמטשי, וועגען מעסער אין קאמיסאריאט-רזשאנדי און אלע פאליציי-בעצירקען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דא-ראיזגעס, קארטע ספראוועס, וו אויך איבער זעצונגען אין אלע שפראכען. סעציאל יסוד און-שותפות-אקטען. מיט אכטונג

י. מאנעלא רעכט-קאנסולענט

אבאנאמענטס-פריין: פאר א חודש אין שטיבען 5 זל., אין אנדערע לענדער—1.25 דאלאר.
אנצייגען-פריין: פאר א מילימעטער-שורה פארן ערשטן מאל 10 גרושען, פארמעג 24, אין ערשטן 40 גר., פארמעג 60 גר., נעכסטן 12 גר., פארמעג 18 גר. פאר א מיטעלגרויסע אנצייגע 100% מעהר. אויסער דער שטאט—מיט 50% מעהר. פון די פרעמדן הערט נישט אראפגעגעבען קיין רעבאט.

Redaktor-wydawca R. Hamburski

Tłoczenie: R. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 18.